

İztuzu'nu rahat bırakın.

Caretta caretta'ları ve korunmuş doğasıyla meşhur İztuzu kumsalı 25 yıl önce büyük bir turizm tesisinden kurtarılmasından beri böylesine bir kabus görmemiştir herhalde. Son 2 yıldır birilerinin rüyası gerçekleşecek diye, Türkiye'nin doğa koruma geçmişinin başlangıcı, Çevre Bakanlığı'nın var olma sebebi sayabileceğimiz İztuzu ne yazık ki 25 yıl sonra tekrar tehdit edilir hale geldi. Dalyanlılar, önce bilimsel ihtiyaç arkasına gizlenmiş devasa bir kaplumbağa hastanesi projesi ile kumsalın yapılaşmaya açılmak istendiğini gördü, şimdi de plajların özel şirkete verilmek istenmesiyle doğa korumanın arka plana atıldığını görüyor. Herkes duruma tepkili.

Bizlerin, herbirimizin yaşamında plajımız büyük öneme sahip. Haliyle, kumsalda doğanın korunması, hiçbir şekilde yapılaşma olmaması, plajların kimin tarafından ve nasıl işletileceği her zaman Dalyanlının gündeminde yer alan bir konudur. İztuzu kumsalı Dalyanlının burada var olma sebebidir.

İztuzu Dalyanlıların gözbebeği

Dalyan halkı, 80'li yıllara kadar tüm yazını burada inşa ettiği ahşap barakalarda geçirirken, bu plajlar bir nevi yerleşim yeri iken, o dönemde plaja otel yapılmak istenmesi nedeniyle buna karşı bir mücadele başlattı. Bu sırada kumsalın nesli tehlikede bir tür olan caretta'ların yumurtlama alanı olduğu ortaya çıkınca, henüz Çevre Bakanlığı bile yokken, halk bu plajı Carettalarla paylaşmayı kabul ederek, barakalarını, lokantalarını yıkıp, plajı sadece günübirlik kullanmaya, kaplumbağalarla paylaşmaya başladı.

ÖÇK bölgesi ilan edildikten sonra, yap-işlet-devret modeliyle bugünkü plaj tesisleri kuruldu ve 10 yıl kadar özel şirketler yönetti plajı. Halk bundan memnun olmadığından ve halkı temsilen Belediyenin işletmesi yönünde iradesini ortaya koyduğundan, 1998'den itibaren karayoluyla ulaşılan İztuzu tarafını, 2005'den itibaren de teknelerle gidilen Boğazağzı tarafını Dalyan Belediyesi işletiyordu.

Dalyan, Mart 2014 yerel seçimlerinden sonra yeni büyükşehir belediyesi yasası sonucu Dalyan belediyesi kaldırılınca Ortaca'ya bağlı bir mahalle oldu. Halk, plajı Ortaca Belediyesi işletir diye beklerken, 2014 Haziran'ında plajın özel bir şirkete verildiğini öğrendi ve 15 yıldır ortaya koyduğu iradesine ters düşen bu durumu kabul etmedi, 7 aydır mücadelesini sürdürüyor.

Son olarak, mahkeme kararlarına ve yürürlükteki kanun ve uygulamalara rağmen kumsalın Boğazağzı mevkiindeki tesislerin ihale edildiği özel şirketin bir gece baskınıyla beraberinde jipler, traktörler ve bir kepçeyle İztuzu'na girmek istemesi halkı isyan ettirdi. Her kesimden insanın katılımıyla gerçekleşen 11 günlük İztuzu Nöbeti ve mahkeme kararlarının taraflara ulaşması sonucunda şirket kumsaldan çıkarıldı, halk kumsalına sahip çıktı.

Şu an Dalyanlılar bir taraftan hukuki süreci takip ediyor, bir taraftan 25 yıldır değişmeyen doğanın korunması yönündeki tercihini ve 15 yıldır değişmeyen tesislerin belediye tarafından işletilmesi yönündeki iradesini her platformda kurumlara hatırlatıyor.

İztuzu'nun özellikleri, projelerin reddedilmesine yetmiyor mu?

Muğla ili, Dalyan kenti sınırları içindeki dünyaca ünlü İztuzu kumsalı, 25 yıl önce büyük bir turizm tesisinden kurtarılmasından beri "Özel Çevre Koruma Bölgesi"dir.

İztuzu kumsalı ve yakın çevresi, İribaş ve Yeşil Deniz Kaplumbağaları, Su Samuru, Gökçeovacık Karasemenderi, Kum Zambağı gibi nesli tehdit altında olan türleri içeren zengin bir ekosisteme sahiptir. Bu özelliğiyle **Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi** içine dahil edilmiş, türler de yasalar ve uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınmıştır. Eskiden Başbakanlığa bağlı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, kanun değişikliği sonucu şu an Çevre ve Şehircilik Bakanlığının (ÇŞB) Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün altında bir şube olarak kaldı, yetki ve görevleri genel müdürlüğe ve Bakanlığa devredildi.

İztuzu kumsalının en bilinen özelliği, Caretta Carettaların yumurtlama alanı olması, böyle alanlar içinde de en iyi korunana olmasıdır. Koruma kuralları gereği kumsala giriş, tüm yıl boyunca akşam 8:00 ile sabah 8:00 arası yasaktır. Kumsalda Carettaların yumurta bırakması muhtemel alan işaretlenmiş olup, Nisan-Ekim ayları arası bu alana şemsiye koymak, havlu sermek yasaktır, sadece denize ulaşım amaçlı yürüyerek geçişe izin verilir.

Ayrıca İztuzu kumsalının hemen doğusunda, göçmen kuşların uğrak yeri ve bazı önemli kuşların yaşam ve üreme alanı olan İztuzu Gölü, bunun da içine dahil edildiği arkeolojik sit alanı mevcut; yaz aylarında plajın dağ tarafında Kaunos dönemi antik tuz tavalalarının kazıları sürüyor. Kumsal boyunca uzanan kısmın çoğu ormanlık alan; İztuzu kısmı ise dünya standartlarında koruma sağlandığı için FSC (Forest Stewardship Council) sertifikasına sahip.

Ne var ki, bu kadar koruma altında iken bile alelade bir dükkanmış gibi kiralamaya konu olabiliyor hala.

2 yıl önce İztuzu'nda deniz kaplumbağası hastanesi yapılmak istendi.

İztuzu plajında bir de Pamukkale Üniversitesi'ne bağlı deniz kaplumbağası rehabilitasyon merkezi DEKAMER var; 2008'den beri koruma, tedavi ve izleme amaçlı çalışmalar yapıyor. Ancak, bu merkez de mevcut tesislerinin yerine büyük bir hastane yapmak istediği için tepkilere hedef oldu. Aslında İztuzu Kumsalını Kurtarma Platformunun (İKUP) kurulması da buna dayanır; "Proje – kaplumbağa şeklindeki mimarisini bir kenara bırakırsak – iyi ve gerekli bir proje; ancak yeri koruma altındaki İztuzu değil, burası yapılaşmaya açılmasın" diyen halk ve STK'larca 2013 Ekim ayında kurulmuştu. Bu konuda açtığımız davalar ve yürüttüğümüz kampanya sebebiyle de Bakanlık hastaneyi yapmaktan vazgeçtiğini 2014 yılı Mart ayında açıklamıştı.

Herşey Mart 2014 yerel seçimleriyle değişti

ÇŞB, yerel seçimlerden 5 gün sonra Muğla Valiliği ile beraber MUÇEV Turizm Ltd.Şti.ni kurdu, yasalara göre Büyükşehir Belediyesine geçmesi gereken İztuzu gibi plaj işletmeleri ve iskeleleri Başbakanlığın oluru ve genel müdürlüğün tercihi sonucu ihalesiz olarak MUÇEV Ltd.Şti'ne devretti.

%100'ü kamu olan MUÇEV Ltd.Şti. de, İztuzu kumsalının Dalyanağzı kısmını, Dalyan'da turizm, emlakçılık ve müteahhitlik yapan Ramazan Oruç'un ve iki kardeşi ile iki İngiliz ortağının kurduğu DALÇEV A.Ş.'ne ihale yapmadan kiraladı.

İztuzu kumsalına gece baskını

MUÇEV Ltd.Şti., İdari yargıda lehimize verilen yürütmeyi durdurma kararı kaldırılınca, diğer bir mahkemenin lehimize verdiği kararı kendilerine resmi olarak ulaşmadığı gerekçesiyle hiçe sayarak 29 Aralık'ta Dalyanağzı tesislerini DALÇEV A.Ş.'ne bir tutanakla kağıt üzerinde devir teslim etti. DALÇEV A.Ş. de Dalyanağzı tesislerine fiilen el koymak için aynı günün gecesi plajı işgal etmeyi denedi; şiddetli lodos, yağmura ve yasak olmasına rağmen, bariyer kilidini kırarak, nöbetçiyi sözle tehdit ederek, araçlar, jeneratör yüklü traktörler ve bir kepçe ile 4,5km'lik kumsalı katederek geçmeye çalıştı. Sonuçta şirket yetkililerini taşıyan araçlar kuma saplanıp kaldı, ancak haberi alan jandarma ve halk bariyer önünde nöbet tutunca traktörler ve kepçenin kumsala ulaşmadan geçişi engellendi. Dalyanağzı mevkiine yürüyerek ulaşan ve bütün geceyi orada geçiren DALÇEV A.Ş. yetkilileri ile kuma saplanan araçlar ancak ertesi gün jandarmanın gözetiminde kumsaldan çıkarılabildi.

29 Aralık gecesinden itibaren bariyer önünde toplanan halk olası bir girişimi önlemek

üzere geceli gündüzlü nöbet tutmaya başladı. Soğuk havaya rağmen 11 gün süren nöbet boyunca vatandaşlar seslerini duyurmak için görsel ve yazılı basına ulaştılar, sosyal medyayı kullanarak destek topladılar, sohbet edip yemek yediler, müzik dinlediler, mahkeme kararlarının uyulmasını beklediler. İztuzu kumsalının girişinde herkesin katılımıyla başlayan İztuzu Nöbeti, şirketin kumsaldan tahliyesi ve mahkeme kararlarının uygulanmaya başlamasıyla 11. günün sonunda sona erdi.

Şu an, şirket İztuzu'nda değil; hukuki süreç işliyor. İhtiyati tedbir kararları uyarınca artık İztuzu'nda hayat normale döndü, bariyer gündüz açık, ve eskiden olduğu gibi akşamdan sabaha kadar kumsala giriş yasak. Ancak hukuki süreç tamamlanana kadar herkesin gözü kulağı İztuzu'nda.

İztuzu'nun özelleştirilmesinde hukuki süreç

31.12.2013 tarihinde her iki taraf için yapılan protokollerin süresi dolmuştu. Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, 6360 sayılı yasaya göre Muğla Büyükşehir olduğundan Dalyan Belediyesini devralacak Ortaca Belediyesine plajları işletip işletmeyeceğini sordu, Ortaca Belediyesi işletmeye devam edeceği cevabını verdi. Buna rağmen Genel Müdürlük bu plajların işletilmesi için ilgili işlemlere başlamadı.

04.04.2014 günü kurulan MUÇEV Ltd.Şti. (%50 hissesi ÇŞB'nin kuruluşu olan Türkiye Çevre Koruma Vakfı TUÇEV'e, diğer %50 hissesi de Muğla Valiliğinin kuruluşu olan Muğla'ya Hizmet Vakfı'na ait), Muğla ilinin tüm ÖÇK bölgelerindeki plaj ve iskelelerin işletmesine 12.05.2014 tarihinde talip oldu, Başbakanın oluru ile de 28.05.2014 günü tüm bu işletmeler ile ilgili olarak Bakanlık adına TVK Genel Md. ile protokoller yaptı.

Bu protokollere istinaden MUÇEV Ltd.Şti. Boğazağzı kısmını telefon ile teklif alarak, şartnamesiz ve ihale duyurusu yapmadan DALÇEV A.Ş.'ye ihale etti. MUÇEV Ltd.Şti ihaleyi adilane yaptığını iddia ediyor.

Biz tüm bunları 18 Haziran'da gelen tahliye talebi ile öğrendik. Ortaca Belediyesi tahliye kararlarına idari yargıda dava açtı, ve yürütmeyi durdurma kararı verildi. O tarihte verilen bu kararlar Ekim ayında kalktı ve bunun üzerine Kasım ayında yeniden tahliye için geldiler. Yine Ortaca Belediyesinin bu işlemlere açtığı davada da yürütmeyi durdurma kararı verildi. Buna ilaveten , Belediye 16.12.2014 günü Ortaca 1.Asliye Hukuk Mahkemesinde de protokollerin iptali davası açtı.

Muğla İdare Mahkemesi son verdiği yürütmeyi durdurma kararını 22.12.2014 günü kaldırdı. Ancak hemen 3 gün sonra, bu sefer Ortaca 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 16.12.2014 tarihinde Belediyenin açtığı protokollerin iptali davasında ara karar vererek 25.12.2014 tarihinde devir protokollerine ihtiyati tedbir kararı getirdi. Bu karar ertesi gün Muğla Valiliğine, Muğla İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne ve Ortaca Kaymakamlığına kurumlararası yazışma yoluya Belediye tarafından elden, ÇŞB'na da kargo ile tebliğ edildi. 22 Aralık tarihli yürütmenin durdurulmasının kaldırılması kararı ise MUÇEV Ltd.Şti.'ne 29 Aralık'ta ulaştı.

MUÇEV Ltd.Şti., bu son iki karardan en sonki ihtiyati tedbir kararını kendisine resmi olarak ulaşmadığı gerekçesiyle tanımadı ve bir önceki "yürütmeyi durdurmanın kaldırılması" kararına göre hareket etti. 29.12.2014 tarihinde bu kararı alır almaz DALÇEV A.Ş. ile devir teslim yaptı, DALÇEV A.Ş. de buna dayanarak aynı gün geceyarısı tesislere girmeye çalıştı. Tabi, teknelerle malzemelerini taşınması mümkün olmadığından kara tarafından plaja araçlarla giriş yapıp Boğazağzı'na karadan ulaşmak istediler, ancak iş makinasını ve jeneratörleri sokamadan halk bunu engelledi.

2015'in ilk günlerinde ihtiyati tedbir kararları resmi olarak da MUÇEV Ltd.Şti.'ne ve ÇŞB'na ulaştı. Kurumlar bu kararlara uymaya başladılar ve hukuki süreç sürüyor.

Nasıl bir İztuzu istiyoruz?

İsteğimiz, İztuzu'nda doğa korumacı bir yaklaşım sergilenmesi, kumsalda her ne sebeple olursa olsun yapılaşma olmaması, mevcut plaj tesislerinin özelleştirilmemesi ve ilgili kanun ve uluslararası sözleşmelere uyulmasıdır.

- İztuzu kumsalında doğa koruma herşeyden önce gelmelidir. Özel çevre koruma bölgesinin bir parçası olarak bu kumsal, devlet tarafından gelir kaynağı zihniyetiyle yönetilmemelidir.
- "Doğa koruma"dan maksat tesislerin temizliği, modernliği, lükslüğü değildir. Doğa korumadan anlamamız gereken, "burayı nasıl çok daha güzelleştirebiliriz?"den çok, kumsalda "nasıl doğaya daha az baskı üretiriz?" olmalıdır.

- İztuzu gibi önemli doğa alanlarındaki tesisler, kazançtan önce doğa korumanın ön planda tutulabilmesi amacıyla kamu tarafından işletilmelidir. Burayı en çok koruyacak olan Dalyanlılardan başkası değildir. İsrarla böylesine önemli bir kumsaldan para kazanılacaksa, buradan elde edilecek gelirin sadece bir şirkete verilmesi değil, tüm Dalyanlılara hizmet olarak geri gelmesi tercih edilmelidir; "kamu yararı" bunu gerektirir.

Hedefimiz doğrultusunda durum takibi ile ilgili söylem ve paylaşımlarımızı İKUP'un internet, facebook, twitter kanalları ve basın açıklamalarımızla sizlere duyurmaya devam edeceğiz. Unutmayalım ki, mahkemelerin tedbir kararları önemlidir, ancak hedefimiz nihai kararda da aynı sonuca ulaşmaktır.

İKUP - İZTUZU KUMSALINI KURTARMA PLATFORMU

Platform bileşenleri

Akdeniz Kıyı Vakfı
Akdeniz Yeşiller Derneği
Akyaka Dayanışması
Dalyan Su Sporları Derneği
Dalyan Turizm Kültür ve Çevre Koruma Derneği
Dalyan ve çevresinde yaşayan vatandaşlar
Dalyanlı Platformu
Doğayı Hayvanları Koruma Derneği
Ege Yolcu Motorsiklet Grubu
Gökbel Muhtarlığı
Kaptan June Deniz Kaplumbağaları Koruma Vakfı
Köyceğiz Amatör Olta Balıkçıları Derneği
Köyceğiz Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Marmaris Gezi Dayanışması
Muğla Atatürkçü Düşünce Derneği
Muğla Gençlik Muhalefeti

Muğla Veteriner Hekimler Odası
Ortaca Cumhuriyet Kadınları
Ortaca Kent Konseyi
TEMA Fethiye Temsilciliği
TEMA Marmaris Temsilciliği
TEMA Muğla İl Temsilciliği
TÜRSAB Batı Akdeniz Yürütme Kurulu

Basın ve Medya Sorumlusu

Seba ÇOBANOĞLU +90 533 473 03 34

İKUP dönem sözcüleri

Berna B. ULUTAŞ +90 542 236 44 07
Maria JONKER +90 531 354 83 85
Meran PAKEL +90 507 575 24 63
Murat DEMİRCİ +90 533 694 09 23
Okyay TİRLİ +90 533 616 33 05

İKUP, halen İztuzu ile ilgili internette sadece aşağıdaki 4 imza kampanyasını sürdürmektedir:

1. [İztuzu'nda İmara Hayır!](#)

(Türkçe, İng, Alm, Holl.; şu an 46 000 imza):

Kanunlara aykırı olması ve İztuzu'nu imara açacak olması sebepleriyle, yeni denizkaplumbağası hastanesinin İztuzu'nda yapılmasına karşı yürüttüğümüz imza kampanyası

2. [İztuzu'nda imara, hukuksuzluğa ve ranta hayır!](#)

(Türkçe, İng, Alm, Holl.; şu an 67 000 imza):

İztuzu kumsalının özelleştirilmesine karşı yürüttüğümüz imza kampanyası.

3. [NO to UK financing of Turtle Beach privatisation!](#)

(İngilizce, şu an 3000 imza)

İztuzu kumsalının özelleştirilmesi ile ilgili, DALÇEV'in iki İngiliz ortağına bu işten vazgeçmeleri için çağrıda bulunan Avaaz sitesinde açtığımız imza kampanyası

4. YENİ! [NO to UK financing of Turtle Beach privatisation!](#) (change.org aracılığıyla)

(İngilizce (yakında Almanca), şu an 700 imza)

İztuzu kumsalının özelleştirilmesi ile ilgili, DALÇEV'in iki İngiliz ortağına bu işten vazgeçmeleri için çağrıda bulunan change.org sitesinde açtığımız imza kampanyası.

